

Plenter János

Reflexiók az európai integrációról

avagy:

„Mentsd meg Isten a magyarokat az Európai Uniótól !,,

Az 1990 utáni magyar közéletben alig van fogalom, amit jobban elkoptattak volna - és amivel a politikacsinálók jobban visszaéltek volna -, mint az európai integráció.

A kormányzati hatalom tagjai és a pénzügyileg tőlük függő „tudományos elemzők” futószalagon gyártják az európai integrációt magasztaló nyilatkozatokat, az Európai Unióban való esetleges teljes tagság pedig hovatovább a magyar megváltás vallásos magasságaiba emelkedik. Sajnos, a nyomdafesték és a TV képernyője sok mindent kibír.

Eközben a félelmetes méretű - és részben Brüsszelből pénzelt - propagandakampány szembetűnő vonása, hogy ez idáig nem volt - és ha a kormányon múlik, akkor nem is lesz - valódi vita az Európai Unióról, vagy az integrációról általában. Olyan vita, ahol ha nem is patikamérlegen, de legalább a felelősségteljes és lelkiismeretes megfontolás erejéig valahol számba vennék nemcsak az EU-tagság állítólagos előnyeit, hanem annak hátrányait is, mindkettőt nagyon konkrétan. Persze nem néhány apró-cseprő hátrányt, hanem a húsba-vérbe vágó, létérdekeinkkel diagonálisan ellentétes következményeket is.

Itt mindjárt le kell szögezni: bizonyos feltételek mellett az integrációt támogatni lehet. De nem egy akármilyen integrációt ! Kizárólag olyat, ahol teljes mértékben érvényesülnek a magyar lakosság, a magyar dolgozók, a magyar fogyasztók és a magyar tulajdonú vállalatok érdekei is. Sajnos, az eddig Magyarországra erőszakolt integráció egyik követel-

ménynek sem felel meg, sőt az ország általános elszegényedését okozta, óriásira duzzadt munkanélküliséggel párosulva, aminek a terheit a magyar adófizetők viselik. A józan és tárgyilagos közgazdasági megfontolás azt diktálja, hogy ellenezzük az ilyesfajta, népnymorító integrációt. (Jó lenne megvizsgálni Franciaország esetét. Ez az ország ez ideig csak nyert az integráción, mert következetesen elutasított minden olyan integrációs lépést, ami gazdaságilag, pénzügyileg, vagy politikailag akárcsak a legkisebb mértékben is káros lett volna az országnak.).

Az integráció nem érzelmi kérdés, hanem a tények tárgyilagos mérlegelése. Ehhez persze kellene egy olyan magyar gondolkodó csoport is, amely képes önállóan gondolkodni a kormányzati pártpropaganda és a velük együttműködő szalon-ellenzék demagóg szóáradatával szemben. Angliában például van egy ilyen csoport, Németországban most kezd éledezni, Magyarországon nincs.

Magyarországon még túlságosan erősek és mélyek a kommunista diktatúrából visszamaradt szellemi reflexek, (a kormányzat ezt még igyekszik a centralizált pénzpóráz alkalmazásával tudatosan is fenntartani), a közgazdasági gondolkodásban és egyebütt- tisztelet a kivételnek - csak a kormányzati politika kritikátlan dicsőítése a „helyes” tudomány, ami valójában az egész magyar szellemi élet súlyos szegénységi bizonyítványa. Valamilyen oknál fogva más országokkal szemben Magyarország ebben is az élen jár, miként az abortuszokban és az öngyilkosságokban. Még más, volt kommunista országokhoz viszonyítva is (pl. Csehország és Lengyelország).

Minden valódi tudomány fő ismérve, hogy független a kormányzati, vagy bármiféle hatalmi politikából. Ez így volt az elmúlt évszázadokban és évezredekben, és így van ma is, világszerte, vagy divatos szóval élve: globálisan. Ha ez nem így lett volna, akkor nem lett volna például egy Rousseau, akinek írásai - XVI. Lajos keserű szavai szerint - megdöntötték a francia királyságot. De nem lett volna Fábíánus mozgalom Angliában, amiből később kinőtt egy szociálisan elviselhető brit társadalom, de nem lett volna Giordano Brunó sem, (1548 -1600), aki évez-

redes dogmával dacolva és saját életét is feláldozva merte hirdetni saját tudományos hitét és meggyőződését. Egészében véve, a kormányzati politika szolgalelkű ismételtetéséből sohasem jött létre valódi tudás vagy tudományos alkotás. Ki emlékszik ma már a bukott kommunista rezsim által kitüntetésekkel elismert „tudományos” alkotások egész sorára ?

Mi volt a felvilágosodás korának jelszava ? - „Gondolkodom, tehát vagyok.”

Persze, az önálló gondolkodás nem mindég népszerű, főleg nem a hatalom szemében, hiszen a legtöbb esetben jól kimutatható anyagi érdekeltségekkel ellenkezik.

Mégis, önálló gondolkodása szükség van, - ezt kívánja a magyar társadalom, és minden életképes társadalom - szellemi és fizikai fennmaradásának az érdeke. , ha nem akarunk Európa szemétdombja, a cselédek és lakájok országa lenni.

A szebb magyar jövő azt igényelné, hogy Magyarország ügye végre valahára - valamikor magyar kezekbe kerüljön, és ne Brüsszel vagy Párizs döntse el a magyar élet ügyeit. Ehhez először is önálló magyar gondolkodásra van szükség, - bátor és messze előre tekintő, s egyben a nyugati világ gonosz manipulációit jól ismerő gondolkodásra. Ma még ez a legnagyobb szellemi hiánycikk Magyarországon, az Európai Unió esetében is.

Az Európai Unióval kapcsolatos játszma - mert ez gonosz játszma az ország sorsával szerencsére még távolról sem dőlt el, - hála az Európai Unión belül egyre jobban erősödő társadalmi- szociális ellenállásnak az EU pénzügyi kényszerzubbonnyával szemben. Ha egyelőre még halványan is, de növekszik a lehetősége, hogy 4 - 6 év múlva már nem lesz hova csatlakozni.

De ezek a fejlemények nem gyengíthetik az Európai Unió kétszínű politikájának a kritikáját. Erre nagyobb szükség van, mint valaha.

Ezért került sor a jelen rövid tanulmány megírására. Az alkalmat Herczeg János írása adta, aki a Gazdaság és Társadalom 1997/1-2 számában felvázolta egy esetleges EU-csatlakozás vagy kimaradás néhány aspektusát, hivatkozva e tárgyban e jelen írás szerzőjének egy korábbi tanulmányára, ami a Gazdaság és Társadalom 1996/1-2 számában jelent meg. Minthogy a szerző saját megfogalmazása szerint írásának célja „... nem az Uniós tagság vagy nem tagság előnyeinek és hátrányainak, sem pedig az Európai közösség belső ellentmondásainak a feltárása,” ezért e tekintetben nincs is mihez véleményt fűzni. Mindamellettt dr. Herczeg János megállapításai további gondolatokat serkentenek, miként az elektromosságban az indukált áram, és a valóban igen bonyolult EU - kérdéskomplexum jobb megértésének az előmozdítása érdekében néhány reflexió megtételére ösztönöznek. ¹

1. A kormányzati politika örök visszatérő refrénje, hogy „kényszerpályán vagyunk”, és írásában dr. Herczeg János is ezen a véleményen van. De honnan tudjuk, hogy nincs más alternatíva, ha azt igazán meg sem vizsgáltuk? Az Európa Uniót forszírozó erők a jelek szerint semmitől sem félnek jobban, mint egy - vagy több - alternatíva őszinte megvitatásától. Ez már önmagában is bizonyítja, hogy politika-íllag motivált, eleve eldöntöttnek szánt kérdéstről van szó, függetlenül attól, hogy egy ilyen csatlakozás előnyös vagy káros lenne - e Magyarország számára. De egy nép, amelyik valamit is ad saját jövőjére, megengedheti - e azt, hogy sorsát így manipulálják? Ha megengedi, akkor megérdemli, hogy viselje annak pusztító következményeit. Szerencsére ott még nem tartunk.

Még két megjegyzés a „kényszerpályáról”. Először: a kormány sohasem fejtette ki, hogy honnan van a kényszer, amit más szóval esetleg zsarolásnak is lehet nevezni. Másodsor: a kormány láthatóan nincs a „kényszerpálya” ellen, sőt azt lelkesen támogatja. Ha ellenezné, akkor

nem kellene mást tennie, mint kérni a lakosság és a szakmai közvélemény segítségét a „kényszerpálya” ellen.

¹ A téma iránt részletesebben érdeklődök átfogó ismertetést találnak az Európai Unióról a havi Magyar Fórum 1997 március - április - májusi számában, e sorok szerzőjétől.

Erről persze szó sincs. Az egész „kényszerpálya” fenyegetés csak arra jó, hogy már csírájában elfojtsa az esetleges integráció - ellenes nézeteket, az integrációt ne merje senki megkérdőjelezni.

Való igaz, hogy a csatlakozás nemcsak közgazdasági számítások kérdése. Ugyanis ha feladnánk nemzeti szuverenitásunkat az EU-val szemben, és ez a főkérdés, akkor már nem is lenne mit kalkulálni. Az EU gigantikus gazdasági erői teljes szabad kezet kapnának Magyarországra kifosztásához és gazdasági gyarmatosításához, - és akkor már valóban nem is lenne miről végezni a közgazdasági számításokat.

De azért a kalkuláció sem árt, amíg nem késő. Angliában például a jelenlegi kormány a közelmúltban bizottságot hozott létre, hogy az egész brit szakmai közvélemény bevonásával mérlegeljék, mi lenne Anglia gazdasági érdeke: csatlakozni az Euro - hoz vagy kívül maradni ? Persze a londoni kormány komolyan veszi, hogy az adott ország kormányának elsődleges kötelessége saját népe biztonságának és gazdasági érdekeinek a védelme.

2. A korábban hangoztatott gazdasági érvelésekkel szemben ma már az Európai Unió vezetői nyíltan elismerik, hogy az EU igazi célja politikai természetű, főleg az évszázados francia - német konfliktus feloldására. Ez üdvözlendő és dicséretes cél, de miért kellene ehhez Európa többi népeinek, köztük esetleg a magyaroknak, asszisztálni ? Ezt még senki sem magyarázta meg. Ha a többi európai nép nélkül nem lehet a francia - német problémát megoldani, akkor ott nagyon nagy baj van és jobb, ha a többi ország távol marad. Egyébként is, mit nyerne Magyarország politikailag egy csatlakozástól ? Még nem vagyunk teljes tagok, csak

társultak, de Brüsszel és Párizs máris Magyarországra erőltette a hírhedt 'alapszerződéseket', ezzel kimutatták gyűlölködő, magyarellenes felfogásukat. Ha maradék szuverenitásunkat is feladnánk az EU-val szemben, talán maholnap Magyarország feldarabolása is napirendre kerülhetne, miként annak idején Lengyelország esetében. Talán jó lenne, ha a Dunántúl lakossága már most kezdene szlovákul tanulni? A Tiszán-túl pedig románul?

3. Mostmár mindenki bevallja, hogy az Európai Unió elsősorban politikai célokat szolgál. Ez a beállítás már csak azért is kap nagyobb hangsúlyt a brüsszeli politikában, minthogy nincs is gazdasági siker, amiről beszélni lehetne. Az EU - a korábban oly sokat dicsért gazdasági integráció - mára már teljes gazdasági csőd. Ezt az állítást a gazdasági mutatók tömege bizonyítja, de itt csak a 20 millió munkanélkülit említjük. Nincs az a közgazdász, akinek ne kellene elismernie (ha ad magára szakmailag), hogy a hatékonyság csődjé egy olyan gazdasági - pénzügyi rendszer, ahol a „humán tőke” 10 százaléka kihasználatlan. A közgazdaság-elméletek egyik sarkalatos tétele, hogy a hatékonyság messze elsődleges kritériuma mind a tőke, mind pedig a „humán tőke” közel teljes kihasználása. És ehhez a gazdasági csődhöz kell Magyarországnak csatlakoznia? Már e nélkül is meg van a magunk 10 százalék munkanélküli tömege.

Természetesen vannak, akiknek egyértelműen előnyös a gazdasági integráció. Az európai óriásvállalatoknak és a nyugat-európai bankoknak.

De a lakosság egyre jobban szenved. Kérdezzék meg a sztrájkoló munkásokat és közalkalmazottakat Franciaországban és Belgiumban, a tüntető egyetemi hallgatók tízezreit Németországban, vagy a brit halászokat és gazdálkodókat.

Valószínű, hogy a közel 20 százalék spanyol és 16 százalék finn munkanélküli sem érzi, hogy különösebb előnyöket hozott volna nekik az ország EU-tagsága.

E sorok szerzője három évvel ezelőtt megírta hogy valószínűleg a munkanélküliség lesz az az Achilles- sarok, amin megbukhat az egész integráció. És ez nem érzelmi kérdés, hanem tárgyilagos, ha úgy tetszik, hűvös - közgazdasági okfejtések következménye. Itt talán elég annyit megjegyezni, hogy az állami munkanélküli segélyek egyben a vállalatok dotálását is jelentik, amennyiben a munkanélküli segély a fizetőképes fogyasztás fenntartásának lényeges eleme. E nélkül a szűkülő keresleti piac a termelés további zsugorodását vonná maga után, ami újabb munkanélküliséget teremtene egy lefelé irányuló spirálmozgásban, és így tovább. A politikai feszültségek ideiglenes elhárítására a munkanélküli segélyeket fenn kell tartani, de ugyanakkor a zsugorodó termelés számára a munkanélküliség finanszírozása egyre nagyobb pénzügyi teher, abszolút és relatív arányokban is. A munkanélküliség növekedésével elérkezik egy pont, ahol a merev fiskálpolitika követelményei szembeke-
rülnek a kifizetési igényekkel, ekkor bekövetkezik a gazdaság teherbíró képességét meghaladó pénzügyi megterhelés, - beindul a lefelé mozgó spirál. Németország vészesen közel van ehhez a ponthoz, vagy már éppen elérte.

4. A magyarországi privatizáció - kiárusítás - bünei miatt az ország már most is jórészt védtelen a külföldi tőke brutálisan harácsoló működésével szemben, de a lakosság, és vele együtt a még meglévő magyar tulajdonú vállalatok, teljesen a külföldi tőke prédája lenne egy EU-csatlakozás esetén, mert az esetben a gazdasági és politikai védekezés utolsó eszközei is elvesznének.

Magyarország esete példátlan Európában. Nincs még egy európai ország, ahol a társadalom termelő vagyonát ilyen nagy arányokban átjárt-szották volna a külföldi tőkének, ráadásul szinte ingyen. Ennek következtében - nincs egy önálló, döntő erőt képviselő magyar tulajdonú bankrendszer,

- ↳ nincs lényeges magyar tulajdonú biztosító társaság,
- ↳ nincs magyar tulajdonú energiaszektor,
- ↳ nincs magyar tulajdonú telefonhálózat,

- ↪ nincs magyar tulajdonú olajipar,
- ↪ nincs magyar tulajdonú cukorgyártás,
- ↪ nincs lényeges méretű, magyar tulajdonú gyógyszeripar,
- ↪ nincs magyar tulajdonú étolajipar,
- ↪ nincs magyar tulajdonú elektromos nehézipar,
- ↪ nincs lényeges magyar tulajdonú söripar,

a kiskereskedelemben kialakulóban van a külföldi bolthálózatok döntő fölénye

Magyarország gazdaságának már közel a felét külföldről irányítják, külföldi tulajdonosok, a külföldi tőke érdekeinek megfelelően, aminek például lényeges része a magyar munkabérek alacsonyan tartása, sok esetben a monopolisztikus és monoposzionisztikus helyzetek kihasználása. A magyar tulajdont lényegtelennek kell tekinteni minden olyan vállalatnál, ahol az nem több, mint 49 százalék, mert az 51 százalékos külföldi tulajdon kezében van minden döntés.

Hogy mit jelent a külföldi tőke magyarországi garázdálkodása, arra példa a szekszárdi húsüzem bezárása és leszerelése, miután a magyar munkások egy kicsit is emberségesebb bért mertek követelni. Még mindig messze alacsonyabbat, mint a németországi bérek. Példa erre az AKA nevű francia érdekeltség rabló tevékenysége az M5-ös autópályán, a kormány segédletével, ahol 1000 forint az útvám egy 30 kilométeres szakaszon! (Hasonlat: Kanadában egy most megnyílt autópályán 1 km díja 14 forint, ami tehát 30 kilométerre számítva 420 forint lenne. És a kanadai átlagkereset kb. nyolcszorosa a magyarnak.). Példa erre az Agrara nevű osztrák - francia cukorgyári zsarolás, ahol a dunántúli magyar cukorrépa-termelőknek ez a konzorcium ötven százalékkal kevesebbet fizet a cukorrépa tonnájáért, mint ugyanaz a konzorcium az osztrák és a német cukorrépa termelőknek. A példákat hosszan lehetne sorolni, és a kérdés valóban egy nagy külön tanulmányt, egy országos felmérést igényelne. Akkor kiderülne, hogyan fosztja ki a külföldi tőke a magyar lakosságot. A külföldi tőke nem javítja és emeli, hanem a jelenlegi katasztrofálisan alacsony jövedelemszintet befagyasztja a nyugat-

európaival szemben. Csak két számadat: 1994-ben Németországban egy képzett szakmunkás átlagos órabére 16 dollár, egy magyar szakmunká-sé. ugyanazon produktumot nyújtva, 1, 8 dollár. Ezért kell nekünk integ-ráció ?

És akkor még nem beszéltünk arról, hogy a magyar külkereskedelmi deficitet jórészt az itt működő külföldi tőke okozza, s arról sem, hogy ez a tőke évente kb. 1,5 milliárd dollár profitot visz ki az országból, ami Magyarország külföldi eladósodásának immár egyik lényeges oka. A külföldi tőkének ilyen és sok hasonló tevékenysége - például erősen feltehető adócsalás - az ország egész lakosságát sújtja, azokat is, akik készek szemet hunyni mindenféle garázdálkodás felett, ha azt a külföldi tőke követi el, miközben az APEH magyar kisvállalkozók százait teheti tönkre adóellenőrzés címén. Olyanokat, akik a létminimum határán küszködnek.

Ez lenne az ország érdeke ? Ez lenne felvirágzásunk útja ?

5. Végül egy szót az alternatíváról. A zajos kormánypropaganda kö-zepette - és a szalon-ellenzék sunyi szekundálása mellett - egy szó sem esik arról, hogy mi lenne, ha Magyarország megállna az integráció je-lenlegi szintjén, - és a jövőben is maradna, mint társult tag. (Ez részben az EU-nak is előnyös lenne, mert az elérhető gazdasági előnyök legna-gyobb részét már megszerezték. A teljes tagságot az EU azért erőlteti, hogy politikailag is megkössék az országot.) Az árucseré is zavartalan maradna, hiszen azt már gyakorlatilag teljesen liberalizálta a Társulási Megállapodás. A külföldi tőke eddig is bejött a rémítően alacsony mun-kabérek miatt, bár Magyarország most sem teljes tagja az EU-nak, ez-után is bejönne, ugyanezen okból. A külföldi tőke és Magyarország EU-tagsága között nincs semmiféle összefüggés. Már csak azért sem mert Magyarország, mint újdonsült OECD-tag, köteles garantálni a tőkék szabad áramlását. Közben Magyarországot semmi sem gátolná abban, hogy ahol előnyös ott folytassa a hazai jogi és egyéb „modernizációt”,

az Európai normák fokozatos adaptálását. Ehhez nincs szükség semmiféle EU- tagságra.

Ezt az alternatívát sehol sem vizsgálták, mert hamar kiderülne, hogy nagyon is járható út. Egyébként Norvégia is virágzó ország annak ellenére, hogy nem EU-tag. Vagy talán éppen azért.

A kormánypropagandában nincs szó az esetleges tagdíjról sem ami kb. 700-800 millió dollár új fizetési kötelezettség lenne évente, és valószínűleg több, mint amit segély-alamizsna formájában az ország kapna. Ausztria lakosságát is azzal hitegették az EU - referendum előtt, hogy az ország nettó haszonélvező lesz. A referendum másnapján már kiderült a keserű valóság: az országra újabb adóterhek is hárultak, de a becsapott lakosság akkor már semmit sem tehetett.

6. Összefoglalva: Egyet kell érteni Herczeg Jánossal abban hogy jó lenne, ha a közgondolkodásból kivessze a fatalista gondolkodás. A fatalista gondolkodás tipikus megnyilvánulása a kormánypolitika szintjére emelt „kényszerpálya” ideológiája, miszerint sorsunk - és végzetünk- az EU - hoz való csatlakozás.

Az optimisták - mint e sorok írója is -elutasítják a fatális balsors elkerülhetetlenségét.

A hívő lelkek még emlékezhetnek arra, iskolai tanulmányaikból, hogy a magyar kalandozások korában a délnémet vidékeken emígyen imádkoztak az emberek: Uram, ments meg minket a magyarok nyilaitól

Most megfordult a helyzet és nekünk emígyen kellene imádkozni: „Mentsd meg Isten a magyarokat az Európai Uniótól ! „